

Dne 16. února 2022 si český Sokol připomíná 160 let své existence. Sokol byl založen tohoto dne v roce 1862 v Malypetrově tělocvičně české reálky v Panské ulici v Praze jako český spolek **"Tělocvičná jednota pražská se znakem sokola v letu"**.

U zrodu tohoto spolku stáli Miroslav Tyrš a Jindřich Fügner.

Tuto důležitou organizaci připomínám na jejich výplatních otiscích v průběhu let. Začínám obdobím 1. a 2. republiky.

Období 1. a 2. republiky československé

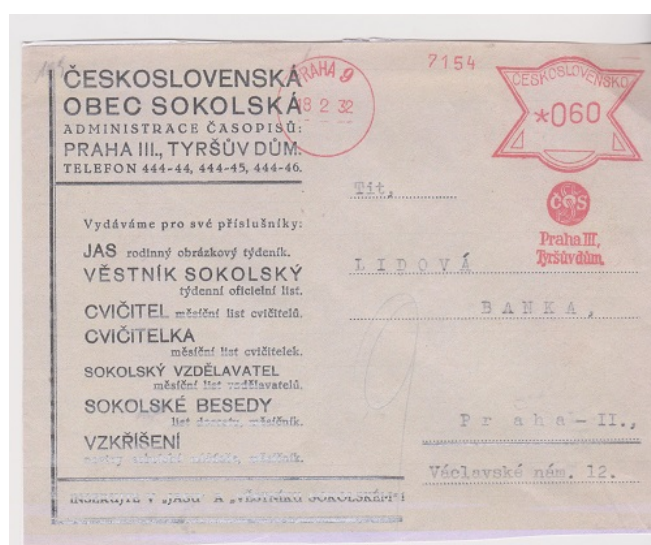
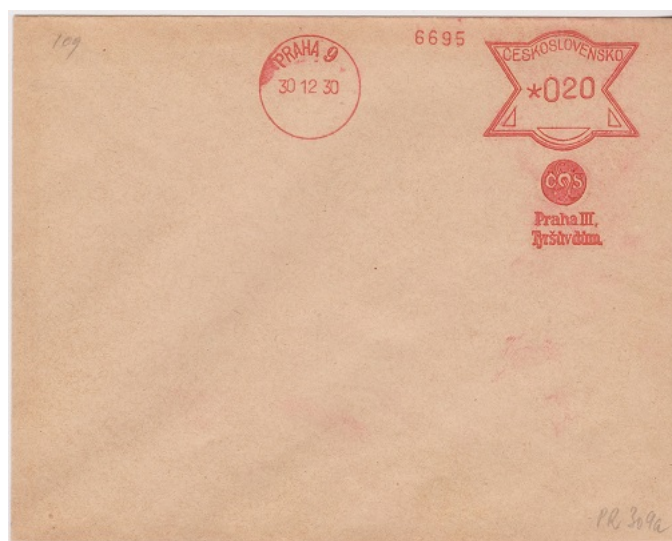
Poštovní správa povolila používání výplatního stroje Francotyp, typ A a jeho otisku tomuto spolku v té době známým jako **"Československá obec sokolská Praha" Věstníkem MPT č. 29 ze dne 3. 8. 1928. Sokol byl 105. uživatelem výplatního stroje v pořadí v čs. poštovním prostoru.**

Výplatní stroj Francotyp začal vyplácet poštovní zásilky dne 12. 7. 1928 otiskem sběratelsky označeným jako FR 6h - 4m. Poslední otisk před změnou na příležitostný otisk byl datován 8. 10. 1937. V tomto období měl otisk dvě podoby, jak následuje.

Od 9. 10. 1937 se k tomuto výplatnímu stroji Francotyp - Anker připojil druhý stroj Francotyp - Bařa, sběratelsky označený otisk FR 8h - 4m, který byl příležitostným otiskem k X. Vsesokolskému sletu konající se v červnu a červenci roku 1938. První stroj pravděpodobně přestal vyplácet a korespondenci vyplácel tento příležitostně - propagační výplatní otisk na nějaký čas. Pak opět vyplácel první stroj Anker a druhý stroj byl poskytnut Svazu sokolských a jiných biografů se stejnou dresou jako ČOS na vyplácení jejich korespondence (viz díl 2 - protektorátní otisky).

Otisk s datem 30. 12. 1930 (zkušební otisk) a 18. 2. 1932 (poštou prošlý otisk)

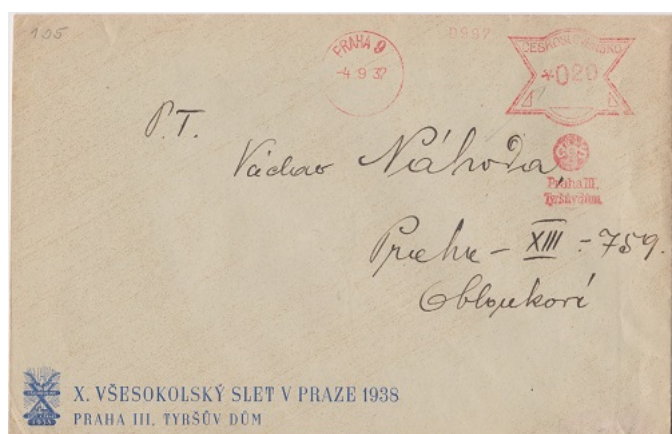
Časové období dle dochované sbírky: - 12/30 - 10/33 -

Tento otisk měl i druhou podobu poté, co byly vyměněny výplatní číslice i s výplatním znaménkem. Výměna mohla nastat v roce 1937 (?), možná i dříve. Tento otisk se nejlépe pozná podle asymetricky vloženého výplatního znaménka - hvězdičky.

Otisk s datem 4. 9. 1937

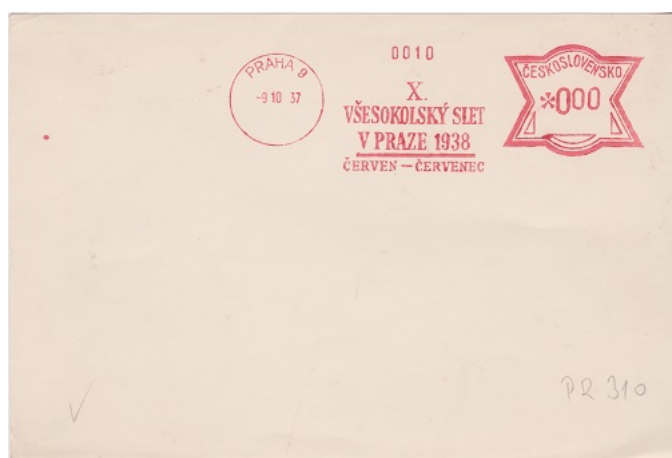
Časové období: 9/37 - 12/37 -

Druhý stroj

třetí otisk (příležitostný)

Otisk s daty 9. 10. 1937 (otisk 1. dne - R) a poštou prošlý 22. 12. 1937 (na ústřížku)

Tento stroj skončil vyplácení pravděpodobně ještě za dob 2. republiky a byl opět nahrazen původním strojem a původním otiskem ze začátku vyplácení. Označení: pod výplatním razítkem v zaplněném kruhu **bílý monogram Sokolů s propleteným monogramem ČOS**, pod kruhem **dvouřádkový nápis Praha III - Tyršův dům**.

Otisk v československé podobě (později neúplně a plně poněmčený s logem a adresou, logo zmizelo v roce 1941 a zůstala jen adresa) vyplácel i v prvních měsících Protektorátu Čechy a Morava (viz příští pokračování).